

บทร้องเพลงแม่บทเล็ก

เพลงร่ำ

ทำนองเพลงชมตลาด

เทพนมปฐุมพรหมสีหน้า
ทั้งกว้างเดินดงหงส์บิน

สอดสร้อยมาลาเจิดจिन
กินรินเลียบถ้ำอำไพ

รับ

อีกช้านางนอนภมรเกล้า
เมขลาโยนแก้วแววไว

แขกเต้าผาลาเพียงไหล่
มยุเรศฟ้อนในนภาพร

รับ

ยอดตองต้องลมพรหมนิมิต
ย้ายท่ามัจฉาชมสาคร

อีกทั้งพิสมัยเรียงหมอน
พระสีกรขว้างจักรฤทธิรงค์

รับ

โอกาสที่ใช้ในการแสดง

1. ใช้เป็นระบำเบิกโรง
2. ใช้แสดงในรายการเบ็ดเตล็ด
3. ใช้แสดงในการแสดงโขนรามเกียรติ์ ตอน
นารายณ์ปราบหนทุก

อธิบายท่ารำเพลงแม่บทเล็ก

ท่าที่ 1 ท่าออก – ท่าสอดสร้อยมรกต

ตัวพระ — ตัวนาง

มือ มือซ้ายจับหงายระดับหัวเข็มขัด

มือขวาตั้งวงบน

ศีรษะและลำตัว ศีรษะเอียงข้างซ้าย

เท้า เท้าซ้ายก้าวหน้า เท้าขวาวางหลังเปิดส้นเท้า

การแปรแถว ผู้แสดงหันหน้าไปด้านขวาของเวที

หมายเหตุ ทำต่อเนื่อง ยืด — ยุบตัวตามจังหวะ แล้วชอยเท้าไปด้านหน้าเวที
พร้อมทั้งเดินมือโดยมือซ้ายที่จับระดับหัวเข็มขัดสอดมือขึ้นตั้งวงบน มือขวาที่
ตั้งวงบนเคลื่อนลงมาจับคว่ำระดับหัวเข็มขัด แล้วหงายจับขึ้นระดับหัวเข็มขัด
ศีรษะเปลี่ยนเป็นเอียงข้างขวา ปฏิบัติสลับกันเช่นนี้ 5 ครั้ง

ท่าที่ 2 ท่าประเท้า

ตัวพระ – ตัวนาง

มือ มือซ้ายตั้งวงระดับอก มือขวาจับคว่ำระดับอก
ศีรษะและลำตัว ศีรษะเอียงข้างซ้าย
เท้า เท้าซ้ายวางเหลื่อมกับเท้าขวา
การแปรแถว ผู้แสดงหันหน้าตรง

หมายเหตุ ทำต่อเนื่อง

ประเท้าซ้ายยกขึ้น ยืดตัวขึ้น มือขวาคลายจับไปตั้งวงบน มือซ้ายจับส่งหลังแขนตั้ง
ศีรษะเอียงขวา จากนั้นเท้าซ้ายก้าวหน้าย่อเข่านั่งลง (เข้าซ้ายตั้งขึ้น เข้าขวาคูกเข้า)

ท่าที่ 2.1 ท่าก้าวลงนั่ง

ตัวพระ – ตัวนาง

มือ มือขวาตั้งวงบน มือซ้ายจับส่งหลังแขนตั้ง
ศีรษะและลำตัว ศีรษะเอียงข้างขวา
เท้า เข่าซ้ายตั้งขึ้น เข่าขวาคุกเข่า
การแปรแถว ผู้แสดงหันหน้าตรง

หมายเหตุ ทำต่อเนื่อง

มือขวาลดลงจับคว่ำระดับหัวเข่า มือซ้ายจับคว่ำระดับหัวเข่า พร้อมกับ
ลดเข่าซ้ายลงเป็นนั่งคุกเข่า จากนั้นมือทั้งสองคลายจับแบมือวางที่หน้าขากระทบกัน

ท่าที่ 3 ท่านั่ง

ตัวพระ – ตัวนาง

มือ	มือทั้งสองวางบนขาทั้งสองข้าง เชิดปลายนิ้วขึ้น
ศีรษะและลำตัว	ศีรษะตรง
เท้า	นั่งคุกเข่า ตัวพระกันเข่าออก ตัวนางเข่าชิดติดกัน
การแปรแถว	ผู้แสดงหันหน้าตรง

เทพนมปฐมพรหมสีหน้า
ทั้งกว้างเดินดงหงส์บิน

รับ

สอดสร้อยมาลาเจดนิน
กินรินเลียบถ้ำอำไพ

ท่าที่ 4 ท่าเทพพนม

ตัวพระ – ตัวนาง

มือ	มือทั้งสองพนมมืออยู่ระหว่างอก	เปิดปลายมือทั้งสอง
ศีรษะและลำตัว	ศีรษะตรง	
เท้า	นั่งคุกเข่า	
การแปรแถว	ผู้แสดงหันหน้าตรง	

<u>หมายเหตุ</u>	ทำต่อเนื่อง
	กระทบกัน

ท่าที่ 5 ท่าปฐม

ตัวพระ – ตัวนาง

มือ มือทั้งสองหงายมือให้ปลายนิ้วตกลงแล้วตั้งวงไขว้กัน
ระดับอก แขนซ้ายทับแขนขวา

ศีรษะและลำตัว พระ : ศีรษะเอียงข้างขวา แล้วเปลี่ยนเอียงข้างซ้าย
นาง : ศีรษะเอียงข้างซ้าย แล้วเปลี่ยนเอียงข้างขวา

เท้า พระ : นั่งคุกเข่า แยกเข่าขวา เท้าซ้ายกระดกเสี้ยว
นาง : นั่งคุกเข่า แยกเข่าซ้าย เท้าขวากะดกเสี้ยว

การแปรแถว ผู้แสดงหันหน้าตรง

ท่าที่ 6 ท่าพรหมสี่หน้า

ตัวพระ - ตัวนาง

มือ

มือทั้งสองจับคว่ำระดับลำตัว งอแขนเล็กน้อย แล้ว
สอดมือทั้งสองขึ้นไปซ้ายๆ ปล่อยมือจับออก อยู่
ลักษณะหงายมือเสมอศีรษะ ส่วนแขนงอเสมอไหล่

ศีรษะและลำตัว

พระ : ศีรษะเอียงข้างซ้าย แล้วเปลี่ยนเอียงข้างขวา

นาง : ศีรษะเอียงข้างขวา แล้วเปลี่ยนเอียงข้างซ้าย

เท้า

พระ : นั่งคุกเข่า แยกเข่าซ้าย เท้าขวากระดกเสี้ยว

นาง : นั่งคุกเข่า แยกเข่าขวา เท้าซ้ายกระดกเสี้ยว

การแปรแถว

ผู้แสดงหันหน้าตรง

ท่าที่ 7 ท่าสอดสร้อย

